

СОВЕЩКАЯ БЕЛАРУСЬ

ОРГАН ЦК КП(б) БЕЛАРУСІ, СОУНАРКОМА
І ПРЭЗІДЫУМА ВЯРХОўНАГА СОВЕТА БССР.

№ 44
(7485)
СУБОТА
17
КРАСАВІКА
1943 г.

НЕ ДАВАЦЬ АКУПАНТАМ ВЫВОЗІЦЬ БАГАЦЦІ БЕЛАРУСІ!

Нямецка-фашысцкія захопнікі прадаўжаюць спусташаць беларускія гарады і вёскі. Яны вывозяць багацці нашага народа. Як пражэрлівая саранча, налятаюць гітлераўскія нягоднікі на ўсё, што створана нашым народам, забіраюць усё, што толькі пападзе ім пад руку, пагружаюць у вагоны і накіроўваюць у сваё фашысцкае лагва.

Гарады нашы Мінск, Віцебск, Гомель, Магілёў, Беласток, Брэст ды ў ўсё іншыя дашчэнту спусташаюць нямецкія нягоднікі. Усе металічныя вырабы—ад чыгуных рэек да відэльцаў і ручак дзярэй—заграбаюцца паганымі рукамі забойцаў і грабежнікаў.

Вёскі нашы і нашых калгаснікаў абадралі, як ліпку, гітлераўскія шакалы. Як галодныя ваўкі, шыраць гітлераўскія бандыты па хлявах і хатах і забіраюць жывёлу, хлеб, вопратку, грамадскае і асабістае дабро калгаснікаў.

Мастацкія каштоўнасці нашага народа, помнікі яго знішчаюцца або вывозяцца ў Берлін і там паказваюцца, як ваенныя трафеі.

Вораг пасягнуў на багацці нашага народа і хоча зрабіць нас жабракамі, ператварыць у пакорных рабоў, якія нічым не валодаюць і нічога не маюць. Зараз свой грабеж ён асабліва ўзмацняе. Гэтым ён хоча падмацаваць сваю армію, патрапаную на савецка-германскім фронце, адцягнуць дзень сваёй немінучай перагібелі.

Аб'юленая нямецкімі акупантамі мабілізацыя людзей і рэсурсаў Германіі распаўсюджана і на акупіраваныя раёны. У страху перад катастрофай немцы хочуць правесці справы за лік нашага народа, за лік яшчэ большых грабёжцаў і разбоі.

УСІМІ СІЛАМІ І СРОДКАМІ—АГНЁМ І МЕЧАМ, КУЛЯІ І СЯКЕРАІ—ТРЭБА ЗРЫВАЦЬ БАНДЫЦКІЯ НАМЕРЫ АКУПАНТАЎ! Разам з нашымі слаўнымі партызанамі на барацьбу з крывавымі разбойнікамі, на абарону гарадоў і вёсак, на абарону народнага дабра павінна ўзняцца ўсё насельніцтва акупіраванай Беларусі.

Браты і сёстры! Не давайце акупантам вывозіць у Германію наша дабро! Ніхай лепш згарыць, паліцца пад адкос, чым пападзе ў рукі ворагу!

Аб'ям-жа смяротны бой немцу-грабежніку, немцу-бандыту! Партызанскімі налётамі на грабежніку, рашучым супраціўленнем усяго насельніцтва аджакам на гітлераўскія зладзействы!

НЕ ДАДЗІМ АКУПАНТАМ ВЫВОЗІЦЬ НАШЫ БАГАЦЦІ У ГЕРМАНІЮ! Наша дабро павінна быць нашым, народным! Смерць нямецкім грабежнікам і бандытам!

ЯКУБ КОЛАС ПРЫНЯТ У РАДЫ ВКП(б)

Пярвічная партыйная арганізацыя рэдакцыі газеты «Савецкая Беларусь» прыняла кандыдатам у члены ВКП(б) народнага паэта БССР Якуба Коласа. Уступаючы ў партыю, Якуб Колас заявіў, што ўсё свае сілы, увесь талент паэта ён аддае на службу народу, барацьбе з ненавіснымі нямецкімі акупантамі, на вызваленне роднай Беларусі.

Рашэнне пярвічнай партарганізацыі зацверджана райкомам ВКП(б).

На фронтах Айчыннай вайны

На поўдзень ад Балаклеі байцы Н-скай часці ў жорсткім бою знішчылі да 200 нямецкіх салдат і афіцэраў, 5 супроцьтанкавых гармат і падбілі два нямецкія танкі. Ноччу атрад савецкіх разведчыкаў уварваўся ў вёску, занятую гітлераўцамі, і знішчыў 40 салдат-праціўніка.

На Заходнім фронце артылерысты Н-скай часці абстрэлі і скапленне нямецкай пяхоты. Агнём знішчана да роты гітлераўцаў. Савецкія лётчыкі ў паветраным бою знішчылі 2 нямецкія самалёты.

На поўдзень ад Ізюма праціўнік атакаваў пазіцыі падраздзялення, дзе камандзірам лейтэнант Кажэмякін. Падпусціўшы ворага на бліскую адлегласць, байцы адкрылі залпавы агонь. Гітлераўцы праз трупы сваіх салдат працягвалі рвацца наперад. Закідаўшы немцаў гранатамі, нашы байцы

штыкавым ударам адкінулі іх на ранейшыя пазіцыі.

На Кубані нашы падраздзяленні пераправіліся праз водны рубяж і авалодалі бліндажамі і акапамі праціўніка. Гітлераўцы ўцяклі, пакінуўшы 4 станкавыя кулямёты, вялікую колькасць вінтовак, гранат, патронаў і да 80 трупаў сваіх салдат і афіцэраў.

Хутка немцы, падцягнуўшы рэзервы, прадпрынялі адну за другой некалькі контратак. Савецкія байцы адбілі ўсе контратакі гітлераўцаў і ўтрымалі захопленыя пазіцыі.

НАЛЁТЫ СОВЕЦКІХ САМАЛЁТАЎ НА КЕНІГСБЕРГ І ДАНЦЫГ

Уноч на 13 красавіка савецкія самалёты зрабілі налёт на г. Кенігсберг. На працягу больш двух гадзін нашы самалёты эфектыўна бамбардыравалі ваенна-прамысловыя аб'екты Кенігсберга. Наглядаліся шматлікія пажары, якія суправаджаліся моцнымі выбухамі. Асабліва вялікія пажары нагнадаліся ў раёнах, дзе размешчаны машынабудаўнічы завод, электрастанцыя, артылерыйскі завод, аэрадром, чыгуначны вузел і ваенныя склады. Польшы пажараў было бачна з адлегласці больш за 100 кілометраў.

Усе нашы самалёты вярнуліся на свае базы, апрача двух, якія расшукваюцца.

Уноч на 15 красавіка савецкія самалёты зрабілі налёт на Данцыг і Кенігсберг і бамбардыравалі ваенна-прамысловыя аб'екты гэтых гарадоў. У выніку бамбардыроўкі ў Данцыгу ўзнікла многа пажараў і нагнадаліся моцныя выбухі. Асабліва вялікія пажары і выбухі ўзніклі ў раёне размешчання нафтавых складаў. У Кенігсбергу нагнадаліся вялікія пажары ў раёне гавані і таварнай станцыі.

Усе нашы самалёты вярнуліся на свае базы.

ПЕРАД ВЫЛЕТАМ. Гвардыі сержанты Шапкін і Чубаценка зараджаюць гарматы самалёта.

„ВЫРВІЦЕ МЯНЕ З ФАШЫСЦКАГА ПЕКЛА“ ПІСЬМО З НЯМЕЦКАЙ НЯВОЛІ

Месяцаў сем таму назад з Полацкага раёна нямецкія бандыты гвалтам і пагрозамі вывезлі ў фашысцкую няволю групу мясцовых жыхараў.

Ніхто не ведаў пра іх лёс. Толькі нядаўна праз юнака, які ўцёк з Германіі, атрымана пісьмо дзяўчыны Стэфы П., якое мы друкуем ніжэй.

Родныя мае маці, брат Пеця і сястра Вера!

Пасылаю вам гэта пісьмо і не ведаю, ці дойдзе яно. Калі дайце чалавек—дойдзе і пісьмо.

Я живу тут васьмь ужо шосты месяц, знаходжуся ў буйным маёнтку нямецкага пана. Разам са мною ў маёнтку працуюць яшчэ чатыры дзяўчыны з нашага раёна. Маёнтка гэты размешчаны недалёка ад горада Штэціна.

Гаспадар наш—люты звер. На яго нават страшна паглядзець. Аднойчы, калі мы працавалі на полі, ён з'явіўся на кані, за ім бегла цэлая зграя палюўнічых сабак. У гэты час, як на тую бяду, зусім знемагла наша падруга Настаска. Мы скідавалі гной з вазоў, а Настаска ў знямоце прылегла тут-жа, проста на снег. Да яе пад'ехаў пан, моцна вылаяў. Настаска вельмі перапалохалася, сабрала апошнія сілы і пусцілася ўцякаць. Наш гаспадар нагнаваў на яе сабак, і яны ледзь не разарвалі яе, скусалі

ўсю. Настаска і цяпер ляжыць уся ў баячках і ранах.

Дасталася і мне за гэты час. Мяне білі дзесьці разоў і два разы кідалі ў халодны склеп за тое, што я ўзяла на панскай кухні тры бульбы—не магла вытрымаць голаду. Працуем мы, як праклятыя, а атрымліваем у дзень кавалак сырога мяккінага хлеба і палонік бруднай полўкі, якую ў нас не далі-б і свінням.

Жывём мы ўсе—чалавек 30—у адным бараку. Зімой ён зусім не атапляўся, холад быў такі, што нельга было вытрымаць. З-пад падлогі надувала снегу, і мы спалі, як на дварэ.

Вы памятаеце, напэўна, Зоську з вёскі Навойкі? Яна не вытрымала холаду, захварэла, памучылася два дні без ніякага догляду і памёрла. Загінулі сярод нас ужо многія.

Вера, Балабіных дачка, па дарозе ў Германію захварэла тыфам, і нямецкія звяруці расстралялі яе.

Браты-беларусы, партызаны і партызанкі! Удмайцеся ў гэтыя радкі, напісаныя крывёю сэрца вашай сястры, проста беларускай дзяўчыны, вывезенай праклятымі немцамі ў рабства.

Не давайце немцам уганяць беларускіх людзей на нямецкую катаргу! Помсціце нямецкаму звяру за кроў і слёзы, за цяжкія пакуты нашых людзей!

Пагрозамі і прымусам гітлераўскія бандыты гоняць беларусаў у Германію на катаржную працу, на голад і смерць.

Браты і сёстры! Ірвіце ланцугі фашысцкага рабства, зрываіце зладзейскія намеры гітлераўскіх забойцаў!

Біце насмерць нямецкіх акупантаў!

ПА СОВЕЦКАМУ САЮЗУ

ПАСТАНОВА СНК СССР І ЦК ВКП(б) АБ РАЗВІЦЦІ ЖЫВЕЛАГАДОЎЛІ

Соўнарком СССР і ЦК ВКП(б) прынялі пастанову аб мерапрыемствах па павелічэнні пагалоўя жывёлы ў калгасах і саўгасах і павышэнні яе прадукцыйнасці. Згодна зацверджанага дзяржаўнага плана на 1943 год, пагалоўе буйнай рагатай жывёлы павялічыцца ў калгасах на 11,8 процанта, авечак і коз—на 13,5 процанта, свіней—на 16,4 процанта. У пастанове вызначана шырокая праграма па аднаўленню жывёлагадоўлі ў вызваленых ад нямецкіх акупантаў раёнах.

УСЕСАЮЗНЫ МІТЫНГ ЖАНЧЫН

11 красавіка ў Маскве адбыўся ўсесаюзны антыфашысцкі мітынг жанчын—мацэрэй і жонак франтавікоў. У мітынг прынялі ўдзел Герой Савецкага Саюза Валенціна Грызадубава, мацэры Герояў Савецкага Саюза Наталлі Каўшовай, Марыны Раскавай, Зоі Космадзеянскай, Краўчанкі, Лук'янава, лепшая трактарыстка Дар'я Гармаш, удзельніца абароны Сталінграда Марфа Канава-лава.

Удзельнікі мітынга паслалі прытанне Вярхоўнаму Галоўнакамандуючаму Маршалу Савецкага Саюза таварышу Сталіну.

На мітынг прыняў зварот да жанчын усіх свабодалюбівых краін свету з заклікам агульнымі сіламі змагацца супроць фашызма да поўнай перамогі.

КІРАЎСКІЯ КОМСАМОЛЬЦЫ ГЕРАІЧНАМУ ГОРАДУ

На аднаўленне Сталінграда з Кіраўскай абласці выехала звыш 600 маладых будаўнікоў, аграномаў, урачоў і іншых спецыялістаў. Комсамольцы вязучы з сабой 13 вагонаў падарункаў, у тым ліку абсталяванне для двух дзіцячых дамоў, дзіцячага сада, на 400.000 рублёў тавараў шырскажыву, абсталяванне для школ, прадукты харчавання. Эшалон павёз комсамольцы-машыніст тав. Мураўёў, на паравозе, адрамантаваным для Сталінграда комсамольцамі кіраўскага дэпо.

У ВЫЗВАЛЕНАЙ КАБАРДЗІНА-БАЛКАРЫ

Вызваленая Чырвоная Армія ад нямецкай акупацыі Кабардзіна-Балкары паспяхова разгарнула свабоду. Сяляне-горцы здолелі схаваць ад гітлераўцаў насенне і цяпер засяваюць ім усю пасеўную плошчу.

Савецкая дзяржава адпусціла калгасам доўгатэрміновыя крэдыты ў 8 мільёнаў рублёў. Апрача таго 4 мільёны рублёў асигнаваны на адначасовую дапамогу насельніцтву, якое пацярпела ад нямецкай акупацыі.

У сельскіх раёнах рэспублікі пачалі працаваць 300 пачатковых і сярэдніх школ. Паспяхова аднаўляюцца бальніцы і амбулаторыі.

АДНАЎЛЕННЕ КАЎКАЗСКІХ КУРОРТАЎ

Разбураныя за час нямецкай акупацыі каўказскія курорты зараз аднаўляюцца.

Праводзіцца капітальны рамонт лэкавых устаноў у Мінеральных Водах. Аднаўляецца гаспадарка курортаў. Самалётамі і па чыгунцы на курорты дастаўляецца неабходнае медыцынскае абсталяванне, інвентар.

Асобныя санаторыі прыведзены ў парадак і прымаюць ужо ранейшых і хворых.

У ЗЯНІТЧЫКАЎ. Разлік гарматы, які ў нядаўніх баях збіў 3 нямецкія самалёты.

ГЕРАІНІ-ПАРТЫЗАНКІ

ДЗВЕ ПРАФЕСІІ

Калі ўсё было зроблена, Тамара папаўзла ад чыгуначнага палатна да свайх. Там, на насыпу, яна працавала спакойна, а вось зараз хваляванне ахапіла яе: раптам што-небудзь не так...

Таварышы, якія чакалі яе, спыталі:

— Усё ў парадку?

— Павінна быць, — ціха адказала дзяўчына.

Гэта быў яе першы выхад на аперацыю, і яна вельмі баялася, ці не набылася.

— Здаецца, усё як трэба, — сукайвала сябе Тамара.

Раздаўся моцны выбух. Тамара ўбачыла, як у паветра ўзняліся вагоны.

Назаўтра разведчыкі расказалі, што ў часе выбуху былі знішчаны нямецкі вагонны эшалон з 32-х вагонаў. Пад абломкамі вагонаў пахаваны нямецкія салдаты, якія ехалі на фронт.

Потым Тамара ўдзельнічала ў дыверсіях на адной з чыгункаў Гомельскай абласці і знішчыла 4 вагонны эшалон ворага.

Гэту спецыяльнасць яна не зменіць да таго часу, пакуль паганяны чужынцы не будуць выгнаны за межы нашай радзімы.

А потым... Потым яна здзейсніць сваю былую мару, прыдзе ў аўдыторыю інстытута, каб стаць інжынерам чыгуначнага транспарту.

Аб гэтым яна марыла з дзяцінства, можа быць таму, што яе бацька быў чыгуначнікам, і ёй спадабалася больш за ўсё сталёвыя рэйкі, магутныя паравозы, шумныя станцыі.

Гэта будзе потым. Але будзе хутка. Тады яна будзе будаваць тое, што зараз, у імя помсты, знішчае.

У СТАРЫХ ДАРОГАХ

Ганну Каралёву і Сёню Бабакову гітлераўцы прывялі ў аддзяленне гестапо і штурхнулі ў халодны пакой. Прыціснуўшыся адна да другой, каб сагрэцца, яны думалі аб таварышах з атрада.

Дзяўчат выклікалі на допыт. Нямецкі афіцэр хацеў выпытаць, дзе знаходзіцца партызанскі атрад. Дзяўчаты маўчалі. Яны маўчалі і тады, калі афіцэр пагражаў прыстраляць іх на месцы.

Іх пачалі катаваць: распанулі

і гарачымі папіросамі прыпеклі цела, выкручвалі рукі, заганялі іголку пад ногі, спаласавалі нажамі спіны.

Але маўчалі дзяўчаты, дочкі ленинска-сталінскага комсамолу. Не, яны нічога не скажуць ворагу, як-бы цяжка і балюча ні было пераносіць катаванні!

Іх павялі ў цэнтр мястэчка. Туды сагналі ўсіх жыхараў. Дзяўчын падвялі да шыбеніц, на якіх спынена жыццё многіх жыхараў мястэчка, заподозраных у супраціўленні «новаму парадку» Гітлера.

Дзяўчынны ішлі цяжка, павольна, ледзь перасоўваючы ногі, але галовы іх былі высока ўзняты.

У апошнюю мінуту Ганна Каралёва сабрала рэшткі сіл і крыкнула:

— Браты і сёстры, помсціце паганым гадзюкам, біце іх, як шалёных сабак! Перамога наш савецкі народ паганую немчуру!

БЯССТРАША

Яна адыхнула апошнім. Вакол яе ўсё шчыльнай сціскалася калёй нямецкіх галаварэзаў. Дзяўчына чаплялася за кожны рубж. Патронаў было не так ужо многа, і яна іх эканомна выдаткоўвала, страляючы толькі прама ў цэль.

Немцы ўсё напіралі. Яны рашылі ўзяць храбрую партызанку ў палон.

«Брэшаш! Не такія мы, комсамолкі!» — гаварыў яе суровы погляд.

Што чакала яе праз некалькі хвілін? Але аб гэтым яна не думала. Трэба было біць немцаў, засланяць ад ворага, выратаваць таварышаў.

Здаў — рака. А немцы ўсё бліжэй...

З другога берагу раздаецца залп, потым другі, і дзяўчына бачыць, як наперадзе падаюць некалькі фашысцкіх бандытаў, астатнія ўцякаюць.

Да берагу падыходзіць човен, каб забраць дзяўчыну.

І вось яна стаіць перад палескімі партызанамі з суседняга атрада, стомленая, усхваляваная, і камандзір атрада ветліва гаворыць:

— Вы — геранія, сапраўдная партызёрка.

С. МЕЛЬНИКАУ.

Рахунак помсты расце з дня ў дзень

Больш года дзейнічае наша партызанская група на тэрыторыі акупіраванай немцамі Беларусі. Ні днём, ні ноччу не даём спакою ворагу.

Дыверсійная работа ў варожым тылу — справа нялёгкай. Але, перамагаючы цяжкасці, мы дзейнічаем смела і ўпэўнена.

За час нашай баявой дзейнасці на тэрыторыі Віцебскай і Вілейскай абласцей пушчана пад адкос 14 вагонных эшалонаў са зброяй, боепрыпасамі і жывой сілай ворага. Мы таксама спалілі склады, у якіх 1.200 тон хлеба было падрыхтавана немцамі для адпраўкі ў Германію. Намі ўза-

рвана база, дзе было 700 тон гаручага.

Мы ўзарвалі чыгуначны мост, падарвалі на мінах 7 аўтамабіль, 9 паравоз з узбраеннем. На замініраваных шасэ і лясных завалах забіты 183 нямецкія салдаты і афіцэры.

Такі наш рахунак помсты. Так мы, партызаны, выконваем наказ радзімы, загад вялікага Сталіна.

Мы ведаем: чым больш страт будзе нанесена ворагу, тым хутчэй прыдзе шчаслівы дзень вызвалення роднай Беларусі ад фашысцкіх гадаў.

НИКАЛАЙ П.,

камандзір групы, ордэнаносец.

Рэчыцкая запалкавая фабрыка ў савецкім тылу

У горад Бійск (Алтайскі край) была эвакуіравана Рэчыцкая запалкавая фабрыка «Х Кастрычнік». У Бійску прыстасавана памяшкання для вытворчасці запалак не было. Па сутнасці ўсё трэба было пачынаць спачатку. Аднак хутка было перабудавана адно з памяшканняў горада пад фабрычныя цэхі, змантыравана абсталяванне. Фабрыка стала выпускаць прадукцыю.

Эвакуіраваныя з Беларусі кваліфікаваныя рабочыя, старыя майстры абучылі сотні хатніх гаспадынь і моладзь прафесійна запалкавай вытворчасці. Мужчын, якія пайшлі на фронт, замянілі жанчыны. Яны добра асвоілі мужчынскія прафесіі, сталі раскражоўшчыкамі сыравіны, стругальшчыкамі тонкай ленты, качагарами.

але яшчэ моцная рука і зоркае вока ў палескага партызана.

У фільме заснят член Беларускай Акадэміі Навук прафесар Жэбрак, які заканчвае зараз вялікую работу па селекцыі і размнажэнню беларускіх азімых і яравых пшаніц.

«Наперадзе — Беларусь!» Часці Чырвонай Арміі, якія вызвалілі Вязьму, Гжацк і Ржэў, ідуць далей, на захад — гэтымі кадрамі заканчваецца кіножурнал.

Кіножурнал „Совецкая Беларусь“ № 2-3

Выпушчан чарговы нумар кіножурнала «Совецкая Беларусь». Першыя кадры журналу знаёмыя глядачам з мастацкай выстаўкай «25 год Чырвонай Арміі», з вобразамі герояў беларускага народа, адлюстраванымі беларускімі скульптарамі і мастакамі.

У кіножурнале паказана сустрэча Якуба Коласа з героем яго апавесці «Дрыгва». Дзед Талаш расказвае аб сваёй сучаснай барацьбе з праклятымі нямецкімі акупантамі. Яму зараз 99 год,

Удары па камунікацыях ворага

Смела дзейнічаюць на камунікацыях ворага партызаны Віцебскай абласці. Народныя мсціўцы зрываюць усе намаганні гітлераўцаў устанавіць бесперабойны рух на чыгунках.

Толькі за апошнія два месяцы на адным з перагонаў групай партызанскіх атрадаў пушчаны пад адкос 21 вагонны эшалон. У часе крушэння разбіта 21 паравоз і 520 вагонаў пераважна з тэхнікай. Забіта і паранена 269 нямецкіх салдат і афіцэраў.

У адным з гарадоў партызаны праніклі на нафтабазу і спалілі 20 тон гаручага.

За гэты-ж час партызаны збілі 5 нямецкіх самалётаў.

Пры разгроме аднаго з нямецкіх гарнізонаў было захоплены ў палон 14 афіцэраў.

* * *

31 сакавіка партызаны аднаго з атрадаў Гомельскай абласці ўзарвалі варожы эшалон. Разбіты паравоз, 5 пасажырскіх вагонаў з жывой сілай і тры вагоны з харчаваннем. Забіта 18 нямецкіх афіцэраў і больш 100 салдат.

* * *

Партызаны ПАЛЕСКАЙ абласці 7 красавіка правялі смелую аперацыю на адной з чыгуначных камунікацый ворага. Пад удзеяннем аховы на фронт ішоў вагонны эшалон. Перамагаючы ўсе перашкоды, партызаны праніклі на чыгунку і ўзарвалі гэты эшалон. Знішчаны паравоз і 5 вагонаў. У перастрэлцы, якая завязалася на чыгунцы, партызаны забілі 50 гітлераўцаў.

* * *

Група партызан аднаго з атрадаў Вілейскай абласці ўзарвала два эшалоны ворага з харчаваннем і ваеннай тэхнікай. Знішчаны і пашкоджаны 2 паравозы, 5 платформаў і 24 вагоны.

ПРАКЛЯЦЕ КАТУ ГІТЛЕРУ!

Калісьці добрыя душы любілі карціну мастака-ідэаліста, які марыў аб спыненні на зямлі крыва-вых пакут. Ён намаляваў: стаіць дзіцё ў белай кашульцы і да яго з аднаго боку ласкава прытуліўся страшэнны драпежнік — леў, а з другога боку лашчача воўк з тыграм. Гэта мастак назваў «Карцінай будучыні».

Хто цяпер баіцца льва або ваўка? Каб той мастак цяпер жыў і каб прайшоў ён па зямлі, — для свае карціны ён мог-бы ўбачыць штосьці іншае. Ён уздрыгнуў-бы і сказаў: дзе-ж той благаслаўлены воўк з тыграм? Усё-ж такі ў іхні час жылося спакойней! Мастак хопіўся-б за галаву ад таго, што ён убачыў-бы ў нашы дні.

Ён убачыў-бы мільёны дзяціных магіл і трупаў і над імі вышчараную ляпу германскага фюрэра Гітлера. Глянуўшы на Гітлера, што-б ён мог падумаць пра звера? Кое малае стварэнне — звер! Калі ён не галодны, ён цябе не зачэпіць.

Марачы аб лепшым часе, які павінен прыйсці пасля скасання Гітлера, мастак ніколі не адважыўся-б намаляваць крывавага фюрэра побач дзіцяці, які калісьці ён гэта зрабіў з ваўком і тыграм. На гэта мастак не знойдзецца.

Гітлер з свінчавай бесцэрамоннасцю пайшоў напрамком, на ашуканства, фальсіфікацыю. Ён абыходзіцца фотаапаратам: у сваім маентку каля свайго палаца ён здымаецца з дзецьмі. Гэтыя здымкі ён друкуе ў берлінскіх часопісах, якія потым рассылаюцца на фронт нямецкім салдатам

і ў акупіраваныя краіны: глядзіце, які добры Гітлер, які ён любіць дзяцей! Але хто гэтаму паверыць? Няма дурыняў!

Вось у вёсцы Катлубаеўшчына. Любаньскага раёна, сядзелі на прызёбе дзеці і прыдумлялі кару Гітлеру. Дзяўчынка раіла яго проста «застрэліць, як падлу». Другая, большая, раіла ўтапіць. Хлапчук гадоў дзесяці сказаў:

— А па-мойму, дык яго трэба павесіць, а перад гэтым пабіць добра, каб ён ведаў, як лёгка было майму тату, калі яго немцы забівалі.

Нарэшце адзін хлопчук так сказаў:

— Трэба яго вадзіць на паказ на ўсім свеце і каб усюды плявалі на яго.

Адкуль-жа ў дзяцей такая нянавісць да таго, каго яны ніколі не бачылі?

У Катлубаеўшчыне немцы расстралялі вельмі многа людзей, і дзеці іх сталі сіротамі. Мільёны замучаных гітлераўцамі дзяцей клічуць да помсты. Мільёны жывых па ўсім свеце дзяцей з гневамі і агідай гавораць пра крывавага ката Гітлера.

Пра ваўка гавораць: каб ён здох. Пра Гітлера кажуць: яго трэба павесіць, утапіць, вадзіць на паказ, каб усе на яго плявалі.

Немцы доўга шукалі на Катлубаеўшчыне таго, хто навучыў гэтаму дзяцей. Яны не здагадаліся зірнуць у бок свайго фюрэра, які асіраціў дзесяткі тысяч дзяцей. Дзеці праклінаюць гэтага ката. Калі ён апручэе, кожны скажа: калом яму зямля!

Кузьма ЧОРНЫ.

Наступленне нашых саюзнікаў у Афрыцы

Ваенны агляд

на адлегласці больш 200 кілометраў ад Вадзі-Акарыт.

Імклівае прасоўванне 8-й англійскай арміі на поўнач рэзка скараціла і без таго невялікія прасторы, якія кантраліруюцца войскамі дзяржаў асі ў Тунісе. Энергічныя і частыя ўдары англійцаў не далі магчымасці ворагу адцягнуць большую частку сваіх войск і кінуць іх на дапамогу другім часткам.

Калі войскі Ромеля адышлі з Лівіі, над імі нависла пагроза поўнага разгрому каля ліній Марэт і ў габескім праходзе. Два разы Ромель кідаў у контратакі вялікія сілы, у тым ліку свае танкавыя злучэнні. У выніку ён страціў многа салдат і афіцэраў забітымі і параненымі і звыш 15.000 палоннымі, а яго 15-я і 21-я танкавыя дывізіі пацярпелі цяжкія страты, якія хутка скажуцца на далейшых баіх за Туніс.

Сілы дзяржаў асі ў Тунісе значна меншыя, чым сілы нашых саюзнікаў, якія заціснулі ворага савака порт Сус, які размяшчаўся ў калёно. Па многіх прычынах

Ф. М. ЯЗЫКОВІЧ

У барацьбе з нямецка-фашысцкімі захопнікамі гераічна загінуў, на баявым пасту ў тылу ворага, верны сын большэвіцкай партыі — сакратар Палескага абкома КП(б) Беларусі тав. Языковіч Фёдар Міхайлавіч.

Фёдар Міхайлавіч нарадзіўся ў 1903 годзе. Адзінаццаці год ён пачаў сваю працоўную дзейнасць пастухом у кулака. Вялікая Кастрычніцкая сацыялістычная рэвалюцыя прынесла тав. Языковічу, які і мільёнам другіх сялянскіх дзяцей, шырокія магчымасці росту і творчай працы. Ужо ў 1924 годзе тав. Языковіч стаў сельскім настаўнікам, потым загадчыкам аддзела народнай асветы Заслаўскага раёна БССР. З 1937 года Фёдар Міхайлавіч працуе ў апарате ЦК КП(б) Беларусі, а з 1940 года — сакратаром Палескага абкома КП(б)Б.

З першых дзён айчынных вайны тав. Языковіч у першых радах байцоў за вызваленне нашай радзімы ад нямецка-фашысцкіх прыгнятальнікаў. За баявыя заслугі ўрад узнагародзіў Фёдара Міхайлавіча высокай баявой узнагародай — ордэнам Чырвонага Сцягу.

У памяці ўсіх, хто ведаў тав. Языковіча, устае аблічча скромнага чалавека, бязмежна адданнага Радзіме, партыі і таварышу Сталіну. Беларуская партыйная арганізацыя ў асобе тав. Языковіча страціла таленавітага партыйнага арганізатара, чужага таварыша і выдатнага большэвіка.

Беларускі народ захавае памяць аб ім, а яго вобраз будзе натхняць тысячы патрыётаў на новыя подвігі ў барацьбе супраць ворагаў нашай радзімы — нямецка-фашысцкіх бандытаў.

Панамарэнка, Былінскі, Наталевіч, Калінін, Цанава, Малін, Эйдзінаў, Крупеня, Аўхімовіч, Гарбуноў, Рыжыкаў, Прохараў, Зімянін, Шаўроў, Захараў, Грэкава, Валашын, Левіцкі, Малінін, Казлоў, Стулаў, Жыжэнкоў, Бандарэнка, Клімаў, Мінчанка, Беляеў, Вайцэховіч, Баранаў, Якаўлевіч, Кучэрын, Пінязік.

італа-германскія часткі не могуць разлічваць на папаўненне. Гітлераўскае камандаванне, безумоўна, разумее, што кампанія ў Афрыцы прайграная і ніякі папаўненні ўжо не выратуюць.

Баявая дзейнасць у Тунісе ўступіла ў рашучую фазу. Выгрыш часу — вось адзіная мэта, якой дабіваецца цяпер вораг, спрабуючы захаваць свой апошні аплот у Афрыцы. Наступаючым войскам саюзнікаў належыць перамагчы цяжкасці, бо ваенныя дзеянні вядуцца ў горным раёне. Аднак яны маюць усе ўмовы, каб дасягнуць перамогі: колькасць перавага ў жывой сіле і тэхніцы, выгяднае размяшчэнне, якое дазваляе наносіць ворагу ўдары з трох бакоў, перавага ў паветры і баявы вопыт войск і каманднага саюза, які набыты ў барацьбе на афрыканскім кантыненце.

Чым хутчэй тэрыторыя Туніса будзе ачышчана ад ворага, тым больш рашуча і больш моцна будуць скарыстаны вялікія сілы войск нашых саюзнікаў, якія зараз знаходзяцца ў Афрыцы.

РЕДАКЦЫЙНАЯ КАЛЕГІЯ
А1165.